

Dziś

Kiedy do sądu pracy – s. 15
Sprawdź, kiedy możesz pozwąć pracodawcę

Magazyn kulinarny Palce Lizać

Temat tygodnia: smaki Holandii

31446565

2,00 zł

(w tym 8% VAT)

WTOREK
31 LIPCA 2012
redaktor prowadzący
WOJCIECH TYMOWSKI

KATOWICE
NR 177, 7601 nakład 252 tys. 3
wydaje Agora SA,
numer indeksu 349569

Gazeta Wyborcza · PL

Dziś!

ROSJA TRZY CZŁONKINIE PUNKOWEJ GRUPY PRZED SĄDEM

PROCES PUSSY RIOT

W lutym w moskiewskiej katedrze wykonany piosenkę „Bogurodzico, przegnaj Putina”. Protestowały przeciw powrotnemu Władimirowi Putinowi na Kreml poparcia, jakiego udzielił mu patriarcha Cyryl. Uznanie przez Amnesty International za więźniów politycznych są sądzone przed tym samym sądem, który skazał Michała Chodorkowskiego. Groźny drakoniński wyrok: siedem lat więzienia.

Korespondentka z Moskwy – s. 11;
Wiedza wykorzystuje Cerkiew do iluminacji buntu – mówi Konstantin Bogomolow, ikona nowego rosyjskiego teatru – s. 12

Banki dzwonią do swoich klientów

DOPŁAĆ DO KREDYTU

Splacić natychmiast część dłużu albo zgodzić się na dodatkowe ubezpieczenie – takie ultimatum dostają setki osób spłacających kredyty we frankach. Nawet jeśli nigdy nie zaległy ze spłaty. Banki thunaczą: Surowe podejście wymusza na nas Komisja Nadzoru Finansowego

Maciej Samcik
Pani Małgorzata jest jedna z ponad 700 tys. osób spłacających kredyt hipoteczny we frankach. - Kredyt wzrósł w PKO BP. Duży, bo dom był w całości dorowowany za kredyt. Ale raty płatę bez opóźnienia. Kilka dni temu telefon z banku postawił mnie na równie nogi – opowiada.

Pracownik PKO BP osiągnął, że bank skorygował wartość rynkowej jej domu i jest ona zbytnia w stosunku do pozostałej do spłaty części dłużu. Zaproponował trzy rozwiązania: dodatkowe zabezpieczenie kredytu, spłate jego części natychmiast lub ponowną weryfikację zdolności kredytowej pani Małgorzaty.

- Zapłata, o której mowa, spłata wartości mojej nieruchomości, ale powiedzieli, że to tajemnica. Mam dwa tygodnie na decyzję. Nie wiem, co robić – mówi zakamara czynniczka. Elżbieta Anders z PKO BP przyznaje, że bank proponuje niektóre z „frankowym” klientom dodatkowe zabezpieczenia kredytu. Dotyczy to osób, których kredyt przekroczył 130 proc. wartości nieruchomości. Są to marginalne przypadki, bo od 2011 r. nie udzielamy już kredytów we frankach – mówi Anders.

Jednak takie dyrektywy jak pani Małgorzata mają walutowi kredytobioryce nie tylko z PKO BP. Do dwóch klientów dzwoni też Polbank. - Pracownik za-

pytał mnie, czy się zgadzam, by rzecznikawa uniołwiła się na wizytę w moim mieszkaniu – opowiada pan Kazimierz.

Talże jemu powiedziałam, żenie będzie miał dostęp do wycięcia mieszkani. Pan Kazimierz podkreśla, że kolejnym krokiem może być wymuszenie dodatkowego zabezpieczenia kredytu.

Podejście historie usłyszałismy od kilkunastu klientów Polbanku. Wszyscy spłacają kredyty hipoteczne we frankach.

Takie telefony z banków to nowejawisko. Do tej pory ktoś, kto spłaca kredyt terminowo, mógł spać spokojnie. Klient, który kredyt przekraczał 80 proc. wartości mieszkania kupionego za pięćset złotych, zabezpieczenia, ale tylko raz na kilka lat. Co się teraz stało? - To wymóg Komisji Nadzoru Finansowego, która doszła do wniosku, że przez spadających cenach nieruchomości zabezpieczenie kredytów jest przez banki zbyt słabo zabezpieczone. Musimy się z tego gestu tłumaczyć – mówią anonimowo członek zarządu jednego z banków, który ma wyjątkowo duzo nieruchomości przeznaczonych dla kredytów.

Według KNF skala problemu jest spora. Ceny nieruchomości od sześciu do osiem tys. w 2008 r. (wtedy banki udzielili najwiecej kredytów walutowych) spadły średnio o 15–20 proc. Kurs franka zasię jest dużo wyższy.

Z niedawnego raportu nadzoru o sytuacji banków wynika, że z 253 tys. kredytów ma dziś wartość wieksza niż wartość mieszkani jeżdżącej części lokacyjnej frankowej. To znaczy, że gdyby klient przestał spłacać kredyt, a bank chciałby sprzedać mieszkanie, nie odczekałby wszystkich pieniedzy.

Te czwierć miliona to jedna trzecia wszystkich kredytów walutowych! W przypadku 140 tys. kredytów, wartości w sumie 70 mld zł, różnica w dłużu klienta i wartości mieszkani przekracza 20 proc.

Nadzór zlecił lektka rekta, zaczynającą się psuć – czyli coraz więcej osób nie raz więcej niż wśród klientów mających kredyty zaciagnięte we wcześniejszych latach. Stąd niepopkój KNF.

Nadzór uważa, że bank, który ma „na stanie” kredyty zbyt słabo zabezpieczone, powinien co z tym zrobić, bo ma obowiązek dbać o depozyty klientów.

Czy jednak banki mają prawo żądać dodatkowych pieniedzy od dłużników, którzy bez opóźnienia płacą raty? Prawo, którym pytaliśmy, twierdzi, że tak, o ile kredytobiorece ma w unowocześnione zapisy, które pozwalają bankowi zweryfikować wartość nieruchomości i zdrożność kredytową klienta. W większości umów także zapisy s. 6

Czyż tez – s. 19

sport.pl na igrzyska

Dzisiaj mecz z Bułgarią

AP/JEFF ROBERSON

- Nasi siatkarze grają na tak wysokim poziomie, że trudno z niego draścicznie zjechać w dół. Doszłismy do perfekcji, jeśli mamy problem, to tak, jak utrzymać je dyspozycję – uważa Ryszard Bosiek, siatkarski mistrz olimpijski sprzed 36 lat. Dzisiaj 12.30 Polacy grają z Bułgarami. Czają na stronach sportowych

AP/MICHAEL METZEL

Witamy w Polsce

Idzie nowe

- Grubosze i seksowne
Duże rozmiany przestają być w Polsce tematem tabu. Na castingach dla puszystych modelek klebią się tłumy chętnych.
Reportaż Agnieszki Urazińskiej – s. 6

KOMENTARZE

**WEGRY IRUMUNIA
MUTUA DEMOKRACJE**
JACEK PAWLICKI

**OPONY ZIMOWE
BEZ NAKAZU**
KRYSZTyna NASZEWSKA

- s. 8

KATOWICE BIELSKO-BIAŁA Wydarzenia

Stado psów i kotów w bloku: „Jesteśmy terroryzowani smrodem”

- W styczniu się zapraszać gości, a wietrzenie daje odwrotny skutek - skarżą się lokatorzy katowickiego wieżowca. Od kilku lat próbują przekonać jedna z sąsiadek, że niewielkie mieszkanie to nie najlepsze miejsce dla czterech psów i 14 kotów

NASZE INTERWENCJE
• Tychy 32 32 52 555
• Bielsko-B. 33 82 97 810

Jacek Madej

Wieżowiec przy Słonecznej jest zdobany nie tylko zewnętrznie. W środku starannie wymalowane ściany, nowe drzwi, trudno wypatryć gdzieś ślady vandalizmu. Winda też na wysoki połysk, jest nawet kamera monitoringu.

W kabini czar pryska. Nieprzyjemny i kwasisty zapach od razu atakuje nos. Zdrożało zatrudnia się o osmym pieńku, pod drzwiami pani K. Pudła otwiera drzwi. Słuchać tylko, że jest w domku i uspokaja zvierzęta.

Skąd wiadomo, ile w niewielkim mieszkaniu jest psów i kotów? Tego nie sa pewni nawet sąsiadki. - Na pewno są cztery psy, a kotów kilkanaście. Ostatnio dozorczy mi mówią o 14. Czu-

jem, że to za dużo - mówi Juliusz Koziolek, który mieszka dwa piętra niżej. Okobiecie z osnego piętra sąsiedzi mówią, „Matka Boska Boleściwa”. Ponoc przez lata wykładała matematykę na uczelni. Teraz lepiej czuje się ze zvierzetami. Bezdomnym psom kupuje jedzenie, dokarmia gołębie i przygarnia małe kociaki. Rzadko otwiera drzwi, nie wybiera listów ze skrzynki, z sąsiadami jest skłonna.

- Najpierw prosiliśmy, ale nie dala niesobie wyjaśnić, od razu agresja reagowała - opowiada Koziolek. - Od dwóch lat smród jest nie do wytrzymania. Człowiek wraca do domu, chce odpocząć, tu we własnym poaniu smierdzi jak w zoo - deniwuje się.

- Już nie jestem tego w stanie wytrzymać. W łazience zapach przychodzi kartki wentylacyjnej. Wszystko, co się da, silikonem pozaklejalem, ale czasem to się na wymioty zbiera. Ostatnio jakieś małe robaki u mnie powyrały. Gości wstyd zaprosić, a wszyscy dlatego, że jedna osoba nas smrodem terrorzyuje. I nic nie

dzie się tym zrobić - rozciera bezradnie ręce Marek Jabłoński, który mieszka nad K.

Lokatorzy zebrał podpis i poprosili o pomoc straż miejska, sąsiad i Towarzystwo Opieki nad Zwierzętami. Od strażników dowiedzieli się, że nie mają podstawa prawnych do interwencji. W sanepidzie usłyszeli, że nie ma żadnego zagrożenia epidemicznego. Inspektorzy TomŻ sprawdzili, że zwierzęta nie grodują i nie są maltratowane. - Sąsiadki karmi i bardzo o nie dba, więc my ma podstawi, żeby jej odebrać. Tyko co z nimi? Założylismy wspólnie mieszkaniową, pani K. ma wykupione mieszkanie i myślą, że nie ma na nia żadnego przepisu.

W Niemczech, żeby trzymać wiele psów albo kotów, trzeba mieć zgódę sąsiadów. U nas wolność Tomki w swoim domku - mówią zresztą sąsiadki ze Słonecznej.

Jak z takimi sytuacjami radzi sobie miasto? - To bardzo skomplikowane sprawy. Najczęściej kończy się w sądzie, a podstawą jest zatknięcie porządku w części wspólnej budynku - przekonuje Motak. ◊ PIET

Replika wylotu gotowa

Odsłonięto już trzy charakterystyczne wieżyczki nad repliką historycznego wylotu Głównej Kluczowej Szotom Dziecięczej. - Sztolnia miała ponad 14 km długości i była najdłuższa w europejskim górnictwie węglowym. Po jej udrożnieniu będzie atrakcją turystyczną na skale europejską - mówi Sławomir Gruszk z biura prasowego magistratu. Jak dodaje, już wkrótce nad wylotem sztolni zostanie zrekonstruowany historyczny napis

„Glückauf”, obok pojawi się jeszcze polskie „Szczęść Boże”. To efekt kompromisu między historykami a tymi, którzy uważały, że niemieccki napis mógłby wzbudzić kontrowersje.

Zgodnie z harmonogramem

prac otwarcie odtworzonej sztolni dla turystów zaplanowano na 2014 rok. Prace będą kosztować 71 mln zł, z czego 41 mln zł to unijna dotacja. ◊ AM

Pustki w kasie NFZ-etu

Prawie 300 mln zł wydaly od początku roku szpitali i poradnie województwa śląskiego na leczenie chorych ponad limit wpisany do kontraktu z NFZ-em. Kasą funduszów świeci jednak pustki. Według danych ze Szpitala Miejskiego w Sosnowcu trzy oddziały choć wewnętrznych projektu w pierwszym półroczu o 3 tys. więcej niż w tym samym czasie 2010 roku. To niemal oponowisko wzrostu NFZ odmówili potwierdzenie tych danych. Wyjaśnia, że bieżące sprawozdania szpitali nie są informacją publiczną. Przychody jednakże nadwojone koniunktury są wszędzie, nie tylko na internet. - Ogółem za pierwsze półrocze wartość 293 mln zł, w tym leczenie szpitalne 184 mln zł - mówi Jacek Kopoczyk, rzecznik ścisłego NFZ-etu.

Najwięcej chorych ponad limit pozamieru przyjętych było na kardiologię, chirurgię, ortopedię, pediatrię i neurologię. Szpitali nie mają jednak co marnować o tym, że dostaną za leczenie tych pacjentów pieniądze. Dlatego kiedy lecznicze zwracają się do nas z wnioskami o renegocjacje odmawiać - tłumaczy Kopoczyk.

Puszkami świecącymi stała kasa całego NFZ-etu. Wpływają ze skidąka z całego świata zakladanych. To skutek spowolnienia gospodarczego i rosnącego bezrobocia. ◊ JUDY

Prezes przeprasza za kierowcę

Prokuratura wszczęła śledztwo w sprawie incydentu w autobusie linii 5, kiedy podczas hamowania pasażerka uszkodziła oko i rozbila nogę. Kierowca nie wezwał pomocy i nie zapisał, co się stało. - W imieniu firmy przepraszam za jego zachowanie - mówi prezes PKM Świdnickie.

Do incydentu doszło pod koniec czerwca w Katowicach. Na ulicy Sokolskiej autobus ewaluownie zabanował i pasażerka się przewróciła. - Choć trzymałam się rurki, rzuciło mną na drugą stronę pojazdu - relacjonuje pani Irena.

Kierowca nie zatrzymał się i nie wezwał pomocy. Kobieta napisała skargę do PKM Świdnickie, do którego dołączyła obdukcje lekarskie. Do dnia temu złożyły się wyniki. Do Grzegorza Wysłempa, prezes PKM Świdnickie, powiedział nam, że w firmie zakonczono postępowanie wyjaśniające w tej sprawie. Z nagrania

monitoringu wynika, że kierowca musiał gwałtownie zahamować, bo ktoś wymusił pierwszeństwo. - Zareagowałem prawidłowo, bo umiał wypadnąć. Powinien jednak zainteresować się losem pasażerki przeprófitą za to, co się stało - mówi prezes Wysłemp. Dodaje, że z kierowca przeprowadzono rozmowę dyscyplinową. - W imieniu firmy, przez „Gazetę”, chciałem przeprosić naszą pasażerkę za to, co się stało - mówi prezes.

Pani Irena do 14 sierpnia z powodu incydentu w autobusie jest na zwolnieniu lekarskim. Czeka ją poważny zabieg, bo lekarze stwierdzili u niej zaćmę pourażową. Kobieta klika dnia temu złożyła więc zawiadomienie o popeleniu przestępstwa. Dochoǳenie w tej sprawie wszczęli policjanci z komisariatu VI w Katowicach. Prowadzą je pod katem nieumysłnego uszkodzenia ciała. ◊ PIET

„Trupie główki” zamieszkały w Chorzowie

Dziewięć małpek sajmiri przyjechały do chorążowskiego zoo. Z ewangelii na kreatywną nazwywane są „trupimi głowkami”. Małpi przyjechały z Edynburga. To grupa dziesięciu młodych samców, urodzonych na przełomie 2010 i 2011 roku. Nowe towarzystwo z pewnością ucieczy starym samce Bolka, który od kilku lat był jedynym przeciecz gatunku stada, o słynie rozwiniętym instynkcie socjalnym, któremu dłużej samałośnie nie służy.

Sajmiri są objęte Europejskim Programem Hodowlanym (EEP), dla którego chorążowskie zoo chce sprawdzić też samiczki małp, żeby wznówić hodowlę. ◊ JM

Wolontariusze na MTB poszukiwani

Zadaniem wolontariuszy będzie mianowitym obsztawieniu trasy zaplanowanej na 16 września mistrzostw Polski w Maratonach MTB w Dąbrowie Górnictwa. - Z każdego z ochotników zostanie spisana umowa wolontariacka, zapewnione będzie również ubieganie - mówią Bartosz Matylewicz, rzecznik prasowy dąbrowskiego magistratu.

Ci, którzy chcą pomóc przy realizacji imprezy mogą rejestrować się drogą elektroniczną pod adresem wolontariat@daabrowa.pl. W zgłoszeniu należy podać imię i nazwisko, wiek oraz adres e-mail. Zgłoszenia przyjmowane będą do 20 sierpnia. ◊ MN

Facebook i Google po ślaśku

Grzegorz Kulik z Stowarzyszenia Osób Narodowości Śląskiej opracował śląską wersję portalu społecznościowego przedsiębiorstwa. Okazało się, że sprawca był już 22 promila alkoholu w organizmie. Straty oszacowane wstępnie na 1000 zł. Mężczyzna groził do 5 lat pozbawienia wolności. ◊ TG

Kostka brukowa

Do zdarzenia doszło na przystanku autobusowym przy ul. Zielińskiego w Myślowicach. Wózki kawalki kostki brukowej i rozbili przednią szybę pojazdu. Okazało się, że sprawca był pijany, miał 2,2 promila alkoholu w organizmie. Straty oszacowane wstępnie na 1400 osób. ◊ KA

W autobus

Do Myślowic doszło na przystanku autobusowym przy ul. Zielińskiego w Myślowicach. Wózki kawalki kostki brukowej i rozbili przednią szybę pojazdu. Okazało się, że sprawca był pijany, miał 2,2 promila alkoholu w organizmie. Straty oszacowane wstępnie na 1000 zł. Mężczyzna groził do 5 lat pozbawienia wolności. ◊ TG